

Oponentura k diplomnímu projektu

European Peace Forum and Centre for Conflict Resolution / Reconciliation

Nathan Ronald Beer, B.Arch

vedoucí projektu Henry W. A. Hanson IV

2018

Dostalo se mi možnosti okomentovat diplomní projekt, který alespoň z mého pohledu řeší ne zcela tradiční téma architektury – snaží se zamyslet nad vytvořením co nejvhodnějšího prostoru k řešení velkých mezinárodních konfliktů a problémů, které jsou natolik složité a komplikované, že neexistuje jeden pravdivý pohled na věc; problémů, kde jediné řešení je ústupek na obou stranách, vzájemné pochopení druhého a závazek nezištného odpuštění.

Čerpat jsem mohl pouze z tištěné presentace, s autorem projektu jsem neměl možnost hovořit, což samozřejmě není optimální. Proto zde budu uvádět i některé postřehy, které by se po konzultaci ukázaly jako bezpředmětné.

**

V teoretické části autor uvádí některé temné a komplikované okamžiky československé historie. Témata, která byt stará, nebyla dosud uzavřena a která stále vzbuzují emoce a často jednostranný pohled na danou problematiku. Autor zmiňuje i současnou uprchlickou krizi, která jasně ukazuje, že i v dnešní „moderní“ Evropě pod tenkou slupkou civilizace může kdykoliv vybuchnout nekontrolovatelná vlna strachu a nenávisti, která hravě přeroste ve větší konflikt. Z tohoto úhlu pohledu dává téma práce jasný smysl (byť se mohou vyskytnout pochybnosti o dostatečném využití areálu v reálném životě, to ale není otázka, kterou bychom nyní měli řešit).

V druhé části textu se snaží autor najít nejdůležitější aspekty plánovaného areálu, které mohou napomoci zdárnému průběhu jednání. Sepětí s přírodou, intimita, jednoduchost, možnost sebereflexe, vytvoření prostoru bez bariér.

Hlavní myšlenka, kterou by se architektura stavby (ale i řešení konfliktu uvnitř budovy) měla řídit, je nalezení paralely s Kintsugi keramikou – slepení rozbitého porcelánu vzácným materiálem. Gesto, které z rozbité věci vytvoří krásnější a cennější objekt. Krásná myšlenka.

**

Nyní si dovoluji okomentovat způsob aplikace teorie do samotného návrhu.

K výběru místa není co namítat. Území zničené těžbou kamene, které si zaslouží obnovu, přesně v popsaném stylu „opravy zlatem“. Vytvoření areálu pro 1200 osob s sebou samozřejmě přinese novou zátěž, která se ale jistě dá ukočírovat.

Co postrádám, je rozvedení abstraktního schématu areálu do reálné situace. Chybí mi zamýšlení nad provázáním jednotlivých objektů, jejich komunikační napojení, prověření vzdáleností mezi objekty, vzájemné umístění jednotlivých funkcí. Na presentované situaci jsou jako kuličky rozesety velké objekty, mezi nimi volný prostor, neumím nalézt odpověď na otázku, jak se bude 1000 osob přesouvat od garáží k ubytovacímu komplexu, následně k jednací hale, do jídelní haly, atpod. Třeba jsou tyto přesuny míněny jako součást procesu usmíření. Předpokládám tedy, že tyto otázky nebyly vedoucím projektu shledány jako nejdůležitější a potřebné objasňovat, chápu, že areál je obrovský a v daném čase bylo potřeba se soustředit pouze na halu mírového fóra.

Hala s křesly pro 896 osob nemůže být malá. V teoretické části zmiňované zásady – sepětí s přírodou, intimita, jednoduchost – jsou konfrontovány s plošnými nároky budovy. Přesto nevím, proč nebyl zvolen jiný koncept řešení haly – využít možnosti vyhloubeného lomu a veškeré zázemí zabudovat pod zem. Na terén by tak mohla vystupovat pouze kupole jednacího sálu, objekt by díky menší výšce nepůsobil tak masivně; příchod labyrintem temného podzemí do haly by díky světelné gradaci zároveň více podporoval význam jednacího sálu, jediného světlého středobodu objektu. Opět – je to jen názor jiného architekta, který nebyl účasten vývoje projektu, kdy předpokládám i tato varianta byla probírána a z nějakého důvodu odmítnuta. Osobně se ale domnívám, že potenciál lomu je větší a z mého pohledu by zapuštění objektu, zacelující rány v krajině bylo přínosnější, než hala umístěná na terénu.

V předložené studii postrádám zmínku o konstrukčním a materiálovém řešení haly. Architektonické řešení objektu je zajímavé, jasná geometrie světlíku jednací haly je v dialogu s organicky tvarovaným opláštěním, které časem poroste vegetací. Trochu navíc mi přijde zadní část objektu, kdy je měkce tvarovaná fasáda odseknuta rovnou fasádou. Tento moment by dle mého ještě zasloužil zamýšlení se nad řešením, zda nepřispívá k jisté nesourodosti fasády. Nejsem si úplně jistý, zda celkové vyznění budovy koresponduje se zásadami postulovanými v textové části. Budova vypadá více jako vesmírná loď predátora, než jako nenápadná intimní stavba otevřená přírodě.

Dispoziční uspořádání s centrální kuchyní je ošemetné – 900 obsluhovaných osob není málo. Není mi jasné, jak se kuchyně zásobuje, v půdorysech ani řezech není žádné podzemní technické zázemí zakresleno. Co mi dále nepřijde zcela šťastné, je umístění šatny vůči vstupu a sociálnímu zázemí – vzdálenosti mezi těmito třemi místy jsou dle mého názoru zbytečně velké. Jako malichernost se může jevit otázka, zda jeden výtah pro takto velký objekt není málo. Systém ramp naznačuje, že by přístup k jednotlivým řadám sedadel mohl být zcela bezbariérový, což ale není.. třeba je to nereálná představa. Poslední detail, který mne zaujal je střed jednací haly. Nevím, zda to je prostor, kam budou předstupovat jednotliví řečníci, či zda budou hovořit ze svého sedadla. Dle mého názoru je toto místo velmi důležité, tvoří střed jednací místnosti. Osobně bych v něm zopakoval motiv z podlahy u vstupu – zlatem pospojovanou rozbitou podlahu, jako upomínku na potřebu dohodnout se.

**

Mohu-li si dovolit zhodnotit předložený projekt – teoretická část je dle mého zpracována kvalitně. Závěry, které z ní vyplývají, plní roli základních vstupních parametrů pro samotný návrh, jsou formulovány jasně, čitelně a s velkým potenciálem.

Jako excelentní mi přijde paralela s keramikou slepovanou zlatem, tato myšlenka je krásný příklad toho, jak se postavit k věcem které dosloužily, kdy při dostatku dobré vůle je možné jim vdechnout nový život, navíc něčím obohacený.

Praktické převedení teorie do praxe není z mého pohledu provedeno zcela přesvědčivě a vyčerpávajícím způsobem, byť je vidět, že byl odveden velký kus práce, což zasluhuje uznání. Koncepce řešení ve mne vyvolává pochybnosti, které mohou pramenit z faktu, že neznám vývoj projektu a dialog mezi studentem a vedoucím diplomu. Je asi normální, že každý vnímá dané téma a prostředí jiným způsobem, proto si dovolím sám za sebe hodnotit předložený návrh jako dobrý, ale nikoliv vynikající. Navrhuji ohodnocení C – Velmi Dobře.

Ing. Arch. Pavel Sýs, číslo autorizace 0355

V Praze dne 6.6.2018

